

ЧЕРВОНА СЕРІЯ

ОЛЬГА МАКАРЕНКО

ТРОЄЦІНСЬКЕ МОРЕ

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2022

У Києві вже третій день стояв непролазний туман. Ми всі плавали в ньому, як галушки в молоці. Вдихали майже рідке повітря й бачили лише в радіусі трьох метрів. Це давало змогу не наштовхуватися одне на одного й зберігати правила пристойності. Хоча я залюбки під прикриттям лондонської погоди полапав би якусь симпатичну жіночку «блоківського типу». Жіночку, від якої віє «духами і туманами», а не потом та цигарками, як воно частіше буває (для тих, хто мешкає на Троєщині: епітет «блоківський» утворений не від слова «блокування», а від прізвища відомого поета Блока. Що таке «епітет», пояснювати не буду).

Мені, мабуть, щось пороблено, бо що більша вологість повітря на вулиці, то гострішим стає мій і без того гострий нюх. І в такі дні в людних місцях Києва хоч взагалі не з'являйся. Біда... Я, заткнувши носа рукавицею, вийшов з темного і вогкого ліфта, відомого серед сусідів як «труна перевертня», минув обпльовані сходи й опинився у дворі будинку. Туманище тут розгулявся так, що не видно стало навіть вивіски магазину «АТБ», а разом з нею і команди алкоголіків, неодмінно бадьорих за будь-якої погоди, адже на всій Троєщині лише вони зранку роблять улюблені справи. Навколо їхньої ватаги на асфальті лежала купа порожніх пляшок з-під акційного пива. «Якби всі менеджери Києва були такі продуктивні,

як вони, то більшість справ компаній була б вирішена ще в першій половині дня», — подумалось мені. Вдалині за «АТБ» виднівся велетенський пагорб з глини та піску, від якого долинав безперервний гуркіт. Там завзято будували новий торговельний центр.

Біля ломбарду, розташованого в сусідньому з супермаркетом приміщенні, чомусь горіли ліхтарі. Поряд терлися місцеві пацани у дірявих джинсах і голосно сперечалися про те, що з бабусиних речей можна непомітно злямзати і здати. Холодильник був проти медалі «Ветеран праці». Ситуація загострювалася, і справа от-от мала дійти до бійки. «У наш час навіть наркоману без знання історії ніяк!» Якби ж хоч хтось із них мав уявлення, як багацько в Радянському Союзі наштампували тих медалей праці, то предмет сварки було б миттєво вичерпано. «Голосую за холодильник!» — несміливо вигукнув я і дременув до машини. По дорозі відчув, як щось мокре і противно-холодне заповнює мій правий черевик. Це те саме ямисько напроти дитячого садка, де я вчора ледь колесо не залишив. Як я міг про нього забути! Тепер ходитимеш з мокрою шкарпеткою, розумнику! Хто тебе просив висовуватись, безкоштовні поради давати? Тим більше, як можна непомітно поцупити холодильник? Наркомани прокляті! Правду кажуть: від них одні біди! Від ямок, наркоманів і алкоголіків! А ще від приїжджих до столиці штимпів і штимпіх. З ними я маю особливі рахунки, але зараз не про це.

***

Я почувався сріблястою рибою у велетенському акваріумі. Хоча добряче протер вікна мого «Нісана», геть нічого не було видно. Аби остаточно не втратити відчуття реальності, я увімкнув радіо й завів двигун. «Що б там не

було, все одно добро закохає зло», — співали Фагот і Фоззі. Я гмикнув: «Еге ж, «закохає». Піді зрозумій спочатку, хто з них хто. Вовки в овечій шкурі всюди». Я кермував, підспівував і відчував, що варто лише на мить втратити пильність, як хвилию туману мене віднесе кудись в Козелець, а то і в Чернігів. А шлях я тримав у бік правого берега, де принишкла «Мати-Батьківщина», і де ймовірно навіть птахи через слабку видимість вриваються в бані Лаври. Ви не повірите, але в мене вже кілька разів «влітали» голуби. І було це у звичайний сонячний день. Уявляю, що такі недбалі птахи можуть вичудити зараз. Там, мабуть, під Лаврою утворився цілий склад тих льотчиків-невдах. І бомжі смажать їх на шампурах. Фе. Ненавиджу голубів, так само, як бездомних псів і котів, а також тих, хто їх годує. Бо це справжні невдахи, що не досягли нічого в житті! Намагаються здатися святошами, а насправді лише допомагають плодити в місті заразу.

Я зробив більшу гучність приймача, аби послухати гороскоп. Але через якийсь ідіотський хрип так і не почув, що сьогодні зорі віщують Водолям. Ведучий прогнозу погоди бадьоро повідомив, що в Києві сонячно. Аякже! «Так світить, що зараз буду фари вмикать».

Лобове скло не протиралось ні зовні, ні зсередини, і я їхав «по приборах», хоч кондиціонер стояв на максимумі.

***

У цей, схожий на гуцульські терми, лютневий день мені виповнилося 33. І я вклав гроші в клапоть землі, на якому через два роки мала вирости 28-поверхова будівля. А в ній серед сотень маленьких мишачих нірок буде і моя. Якби хтось дізнався, що я онук поважних архітекторів, які спроектували мало не половину спальних районів столиці, то

дуже б здивувався. Насправді я сам ніколи не думав, що колись придбаю помешкання в одній з потвориних коробок, схожих на ті, що креслили вони.

***

Перед підписанням договору я взяв курс на південну околицю міста.

Проїхавши через невеликий квартал панельних дев'ятиповерхівок, я потрапив на вузьку дорогу, всіяну ямами й калюжами. За десять хвилин я ледве розгледів зелений паркан будівництва. На ньому білою фарбою було нашкрябано «Грошей не буде», а поряд намальоване серце зі стрілою. Авто і люди виринали з туману і зникали в ньому, як кадри безсюжетного артгаусного кіно, поки я марно намагався зорієнтуватися на місцевості. «Це й на краще», — переконував я себе. Приїхав би я на будівництво в нормальний день, так знайшов би тисячі недоліків і мільйони причин, чому не варто купувати квартиру в цьому районі. Наприклад, смітник, підозрілі гаражі, неестетичні радянські будівлі й такі ж неестетичні люди, яких, як тарганів, повно в кожному районі столиці. А так я не побачив геть нічого, що могло б збити мене з пантелику, і за кілька годин оформив угоду в головному офісі забудовника на Печерську.

***

Усі місця на тротуарі були нахабно зайняті автівками з провінційними номерами (кляті зайди), і мені довелося зробити коло. Нарешті мій «Нісан», як сирота, примостився біля нового будинку, обнесеного зеленим парканом. «Біометричний паспорт — код 666», — промовляли зловісні слова, написані на ньому чимось червоним, схожим

на кров. Я почухав потилицю. «Чому я постійно читаю ті дурні написи? І намагаюся знайти в них якийсь таємний знак? От дідько».

***

В конторі забудовника було душно, стояв галас і чомусь пахло валер'янкою. Знервовані чоловіки в сірих куртках казали, що долар «обвалився в пизду через санкції американців», і тремтячими руками рахували щось на калькуляторах. А потім бралися за голови й бігли в чергу до банкомату. Якби я не знав, що ці люди збираються придбати квартиру, то подумав би, що це черга на ампутацію ноги.

***

Я подав менеджеру — дівчині невизначеного віку у білій блузці з логотипом компанії — свій паспорт і сказав, що збираюся зробити біометрію. Мене вже давно драгувало прищаве шістнадцятирічне опудало, що сверлило бездумним поглядом з першої сторінки. До того ж я на повному серйозі хотів змінити ім'я.

— Робіть, — стиснувши і без того тонюсінькі губи, сухо промовила вона. — Але толку з того, як з козла молока, — з прихованою зловтіхою додала менеджерка, передруковуючи дані мого паспорта. — Апарати у нотаріусів стоять, та жоден не працює. Не завезли програмного забезпечення.

Дівчина була худорлява, як тріска, а обличчям нагадувала осетрину: два крихітних круглих ока обабіч гостренького, трохи закрученого догори носика. «Таким, як вона, легше за всіх плавати в сьогоднішньому тумані», — промайнула в голові абсурдна думка. Ім'я на її бейджику геть не було видно, тож я так і охрестив її Осетриною.

— Який поверх вас цікавить? — дівчина продовжувала вести свою безбарвну бесіду. Вона глипнула на мене з видресерованою цікавістю. Здавалося, роки роботи на цій посаді висушили всі її емоції, як фен волосся. А всередині плаского тіла лишилися тільки одні цифри, правила та приписи.

— П'ятий би, — кашлянув я.

Кілька днів тому я вичитав в одному дуже авторитетному бізнес-тижневику, що, за статистикою, мешканці п'ятого поверху почуваються щасливішими за своїх сусідів. З ними рідше трапляються неприємності, такі як підтоплення, прориви каналізації, у них рідше бувають перебої з електрикою. П'ятиповерхівці майже ніколи не забувають вимкнути праску чи закрити кран у ванній, до того ж вони значно рідше, ніж інші, випадають з вікон своїх помешкань. Маю сказати, що я не з тих, хто звик покладатися на «чуйку» або інтуїцію, а радше довірятиму статистиці. Сухим фактам без зайвої «води». І в цьому ми з Осетриною, мабуть, були схожі.

— На п'ятому тільки квартира 13 лишилась, — менеджерка з викликом подивилась мені в очі і замовкла, як гарно запрограмований автовідповідач, чекаючи моєї відповіді.

В її погляді заворушилась хижа рибина: «Ну що, слабó?» Вона мовчки, не ворущачи жодним м'язом обличчя, посміювалася з мене.

— А іншої немає?.. — затнувся я.

— На п'ятому таких піндюрок більше немає, — хижа Осетрина пішла в наступ. Вона почала крутити в руках олівець, який, судячи з усього, з задоволенням встромила б мені в око.

— Піндюрок? — перепитав я.

— Яких піндюрок?!! — Дівчина наче прокинулася зі сну, і напад раптової агресії осів на дні темної річки, де вона подемки плавала. — Це я так сказала?!!

У повітрі зависла важка пауза. У цей момент я не бачив свого обличчя, але, мабуть, дивився на неї очима ображеного спанієля.

— Вибачте, будь ласка! Через цей клятий туман у мене знижений тиск, і можу бовкнути дурницю... Я мала на увазі, що квартир найменшої площі немає на п'ятому поверсі. Залюбки підберу вам квартиру на інших поверхах, — вона вперше за всю нашу розмову спробувала зобразити щось на зразок усмішки. Вийшло не дуже.

— Гм, — кашлянув я. — Взагалі-то я не забобонний.

У ту мить до кабінету зазирнув секретар у синьому піджаку, схожий на конферансьє. На його вухах я помітив численні сліди від пірсингу.

— Капець, скільки там народу, — демонстративно голосно прошепотів він і зник.

— То не гаймо часу, — менеджерка подала мені аркуші формату А4 та дешеву китайську ручку.

Коли я взявся за заповнення заявки і двох анкет на 13-ту квартиру, у мене чомусь почала тремтіти рука. Осетрина, помітивши, що я зволікаю, застрекотіла наді мною, як сорока.

— Знаєте, деякі наші покупці дуже любляють такі нестандартні цифри. Одна клієнтка після здачі будинку писала прохання, аби поміняти свій номер 16 на 13. І навіть доплатила за це чималеньку суму. Уявіть, питання піднімалось на сесії самої міськради. Бо просто так номери квартир не міняють.

— А що ж самі мешканці тринадцятої?

— Ні-ні, вони не проти були помінятися на 16-й номер. Бо після заселення в них сталися дві пожежі й підтоплення. А сусідський папуга, що випадково залетів у вікно, зіпсував шпалери у вітальні.

— Буває, — я вдавано байдуже похитав головою, тоді як тривога ще більше заповзала в душу.

— Але не хвилюйтесь. Через два місяці після заселення в тринадцяту квартиру клієнтка нарешті — вперше за 40 років — вийшла заміж! На весілля запросила всіх працівників нашої компанії. У неї вже двоє симпатичних малюків, між іншим. Близнюки. Вгадайте, коли народила? Тринадцятого червня! — Осетрина промовила число «13» так, ніби вбила невидимий цвях у стіну моєї забобонності, і продовжила: — А ще один клієнт, консультант з мобільних телефонів, два роки чекав, поки в нас з'явиться будинок з квартирою номер 66 на шостому поверсі. І що ви думаєте? Після заселення депутатом став!

— Через 6 років, 6 місяців і 6 тижнів? — спробував пожартувати я. Та Осетрина зиркнула на мене так, ніби відчула запах зіпсованої криветки. Відступати було нікуди. Я віддав їй заяву й зовсім спантеличений пішов до нотаріуса.

Нотаріус, що сиділа в окремому кабінеті за скляними дверима, одразу ж почала з удару під дих.

— Ваше ім'я та прізвище! — мелодійним низьким голосом, але доволі твердо промовила вона.

— Удовиченко Пилип Георгійович.

— Пилип? — здивовано запитала вона. — Можливо, ви маєте на увазі «Філіп»?

— Ні, я маю увазі те, що сказав! — вкрай роздратовався я.

— А можете тоді по літерах продиктувати?

— Пилип: «п» — як «піца», «и», як «и», «л», як «лосось», «и», та «п», як «піца».

Поки я повторював ці давно завчені слова, всередині у мене все кипіло. Річ у тому, що я змалку ненавидів своє ім'я. І додумався ж мій тато, поки мама була в лікарні, так мене назвати! Та ще й простежив, аби записали саме Пилипом, а не Філіпом. А щойно мені виповнився місяць, він здимів, не лишивши по собі нічого, окрім цього придуркуватого імені. «Пилип — до жопи прилип», — вважали сво-